

Kúria  
végzése

|                                     |                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Az ügy száma:</b>                | Bfv.II.1.447/2024/13.                                                                                                                                   |
| <b>A határozat szintje:</b>         | felülvizsgálat                                                                                                                                          |
| <b>A tanács tagjai:</b>             | Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke<br>Dr. Harangozó Attila, előadó bíró<br>Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró<br>Dr. Boros Tibor, bíró<br>Dr. Nagy Antal, bíró |
| <b>Az eljárás helye:</b>            | Budapest                                                                                                                                                |
| <b>Az eljárás formája:</b>          | tanácsülés                                                                                                                                              |
| <b>Az ülés napja:</b>               | 2025. július 3.                                                                                                                                         |
| <b>Az ügy tárgya:</b>               | közokirat-hamisítás büntettének kísérlete                                                                                                               |
| <b>Terhelt:</b>                     | II. rendű                                                                                                                                               |
| <b>Első fok:</b>                    | Nyíregyházi Járásbíróság, 42.B.389/2021/27.,<br>ítélet, tárgyalás, 2023. április 13.                                                                    |
| <b>Másodfok:</b>                    | Nyíregyházi Törvényszék, 3.Bf.336/2023/7., ítélet,<br>nyilvános ülés, 2023. december 8.                                                                 |
| <b>Az indítvány előterjesztője:</b> | a II. rendű terhelt                                                                                                                                     |
| <b>Az indítvány iránya:</b>         | a terhelt javára                                                                                                                                        |

**Rendelkező rész**

A Kúria a közokirat-hamisítás büntettének kísérlete miatt I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Nyíregyházi Járásbíróság 42.B.389/2021/27. számú, valamint a Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.336/2023/7. számú ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 21.000 (huszonegyezer) forint büntügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint más jogosult azonos tartalommal újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

### Indokolás

[1] I. 1. A Nyíregyházi Járásbíróság a 2023. április 13-án meghozott 42.B.389/2021/27. számú ítéletével bűnösnek mondta ki a II. rendű terheltet társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettének kísérletében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont], ezért őt 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 200.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

[2] A II. rendű terhelt fellebbezése alapján eljárta a Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. december 8-án meghozott 3.Bf.336/2023/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta akként, hogy a pénzbüntetés kiszabását mellőzve, őt megrovásban részesítette.

[3] 2. Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a másodfokú bíróság által kiegészített és helyesbített, jogerős tényállás lényege a következő:

- 2019. augusztus 3-tól a cégjegyzékszám 1 cég 1 önálló ügyvezetésre jogosult tagja személy 1 cím 1 szám alatti lakos volt, míg a társaság további tagjai személy 2, illetve az I. rendű terhelt volt.

- A cégbíróság 2020. február 25-én kelt és 2020. március 16-án jogerős 1. számú végzésével a cég 1 taggyűlését 2020. április 6. napján 9 órára a társaság székhelyére összehívta.

- A cég 1 2020. március 18-án 10 órakor rendkívüli taggyűlést tartott, melyen az I. rendű terhelt, mint tag és a II. rendű terhelt, ügyvéd volt jelen.

- A taggyűlés napirendi pontjai:

- A taggyűlésre azért került sor, mivel a II. rendű terhelt ügyvéd által képviselt I. rendű terhelt mint kérelmező 2019. április 4-én terjesztette elő ezirányú kérelmét és a cégbíróság 2019. július 9-én jogerőre emelkedett 2. számú végzésével a cég legfőbb szervét 2019. július 5-re összehívta, azonban a végzés alapján megtartott taggyűlésen a társaság szavazattöbbséggel érvényes határozatot hozni nem tudott. A 2019. augusztus 21-én postára adott, a társaság székhelyére címzett levélben a kérelmező kérte, hogy az ügyvezető hívjon össze újabb taggyűlést a fenti 2 napirendi ponttal, azonban ez a küldemény a cég székhelyéről „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, a taggyűlést az ügyvezető (személy 1) nem hívta össze. A 2019. augusztus 21-i levél elküldésén kívül a kérelmező többször is próbálta kézbesíteni a kérelmezett cégnek, illetőleg ügyvezetőjének a taggyűlés összehívására vonatkozó levelét, azonban azok közül egy volt sikeres, de mivel azt a kérelmező nem írta alá, a cég ügyvezetője azt aláírásra visszaküldte a kérelmezőnek. A taggyűlés összehívásának az indokai között szerepelt, hogy a visszahívni kért ügyvezető a cégbírósági végzésekben foglaltakat nem tartotta be, a 2018-as gazdasági eseményekről nem tartott beszámolót, a mérlegadatokat alátámasztására nem tárt elő okiratokat.

- A taggyűlésre meghívót személy 1 és személy 2 sem kapott, a rendkívüli taggyűlésről tudomással nem bírtak.

- 2020. március 24-én az I. rendű terhelt jogi képviselője, a II. rendű terhelt útján változás-bejegyzési kérelmet nyújtott be a cégbíróságra, melyhez csatolta a rendkívüli taggyűlésről készült jegyzőkönyvet, mely szerint a taggyűlés személy 1 ügyvezetőt ügyvezetői tisztségéből visszahívta és új ügyvezetőnek az I. rendű terheltet választotta meg.

- A cégbíróság 3. számú, 2020. április 2-án kelt végzésével hiánypótlásra hívta fel cég 1-et azzal, hogy csatoljon a felhívást követő dátummal a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseinek

megfelelő módosító okiratot és egységes szerkezetű létesítő okiratot a legfőbb szervnek a módosítás alapjául szolgáló határozatát, az újabb benyújtott változás-bejegyzés iránti kérelmet a cégjegyzék 8. rovatára is kérje bejegyezni, továbbá tagjegyzéket.

- Mindezt követően, 2020. április 6-án a cég 1 a cégbíróság végzésében foglaltaknak megfelelően taggyűlést tartott. 2020. április 7-én az I. rendű terhelt, a II. rendű terhelt útján a 2020. április 6-án kelt egységes szerkezetű létesítő okiratot, társasági szerződés módosítást és a 2020. április 6-án kelt tagjegyzéket, valamint az I. rendű terhelt mint ügyvezető részéről készített aláírásmintát, valamint a 2020. április 6-án megtartott taggyűlésről készített jelenléti ívet benyújtotta a cégbírósághoz.

- A 2020. április 6-án megtartott taggyűlésen személy 1 és képviselőjében eljáró személy 3 ügyvéd, az I. rendű terhelt és személy 2 személyesen, míg az I. rendű terhelt jogi képviselőjeként eljáró II. rendű terhelt telekommunikációs kapcsolat útján online módon részben volt jelen. A taggyűlésről jelenléti ív készült melyet a jelen lévő tagok, illetve személy 3 aláírtak.

- Az I. rendű terhelt képviselőjével, a II. rendű terhelttel a taggyűlést megelőzően előre elkészítette a taggyűlésről készült jegyzőkönyvet, amelyet az I. rendű terhelt helyben, míg a II. rendű terhelt már korábban aláírt, míg a taggyűlésen jelen lévő személy 1 és személy 2 tagok az elkészített jegyzőkönyv aláírását megtagadták.

- Az I. rendű terhelt által a taggyűlésen a tagok elé tárt és előre elkészített jegyzőkönyv kizárta személy 1 és személy 2 tagok szavazati jogát mindkét napirendi pontban, majd az I. rendű terhelt egyedül, egyhangúlag visszahívta személy 1 ügyvezetőt tisztségéből, majd magát a társaság ügyvezetőjévé választotta.

- Személy 3 a cég 1 ügyvezetőjének, személy 1-nek a megbízásából a 2020. április 6-án tartott taggyűlésről azzal egy időben ugyancsak jegyzőkönyvet készített, melyben rögzítette az 1. napirendi pontban tartott szavazásból személy 1 és személy 2 kizárását érintettség okán, továbbá 2. napirendi pontban az I. rendű terhelt ügyvezetővé választásának személy 1 és személy 2 által elvetését, azaz ezen kérdésben a taggyűlés döntésképtelenségét.

- A 2020. április 6-án megtartott rendkívüli taggyűlésről készített – tartalma szerint a II. rendű terhelt által jegyzőkönyvezett – jegyzőkönyv a taggyűlésen ténylegesen részt vett személy 1 és személy 2 tagok, valamint a személy 2-t képviselő személy 3 részéről elhangzott, az I. és a II. rendű terhelt eljárását kifogásoló nyilatkozatokat nem tartalmazta.

- A jegyzőkönyv szerint a társaság taggyűlése alakszerű határozat nélkül is egyhangúlag elfogadta a társaság egységes szerkezetbe foglalt létesítő okiratát, a társasági szerződés módosításokkal egybefoglalt hatályosított változatának és a további cégiratoknak az elkészítésére és az illetékes cégbírósághoz történő benyújtására a társaság meghatalmazást adott a II. rendű terhelt ügyvédi irodájának. Ugyanakkor személy 1 és személy 2 tagok ilyen tartalmú nyilatkozatokat nem tettek.

- A jegyzőkönyvet az I. rendű terhelt mint többségi tulajdonos, hitelesítő ügyvezető és mint levezető elnök, a II. rendű terhelt mint jegyzőkönyvvezető írták alá.

- A jelenléti ív a cég 1 2020. április 6-án 9 órai kezdettel megtartott taggyűléséről készült, a tagok és személy 3 által aláírt okirat szerint azon az aláíró személyek voltak jelen.

- Személy 3 mindezt követően személy 1 megbízásából az I. rendű és a II. rendű terheltek által kezdeményezett változásbejegyzés iránti eljárásban benyújtotta a 2020. április 6-án megtartott taggyűlésről általa készített taggyűlési jegyzőkönyvet, valamint az I. rendű terhelt által a taggyűlésen átadott, a II. rendű terhelt által másolatban már aláírt jegyzőkönyvet, melyre figyelemmel a cégbíróságon törvényességi felügyeleti eljárás indult.

- A II. rendű terhelt a társaság 2020. április 7-én benyújtott változásbejegyzési kérelmét 2020. szeptember 11-én, gyanúsított kihallgatását követően visszavonta.
- A cégbíróság 2020. április 8-án újabb változásbejegyzési eljárást rögzített, ami tartalma szerint a hiánypótló végzésre tekintettel benyújtott okiratok miatt indult. A bejegyzés alapjául szolgáló okiratok között egységes szerkezetű létesítő okirat, társasági szerződést módosító okirat, tagjegyzék, aláírásminta, vezető tisztségviselő elfogadó nyilatkozata, jelenléti ív, taggyűlési jegyzőkönyv szerepelt, amelyek értelmében a cégbíróság által összehívott 2020. április 6-án megtartott taggyűlésen az 1/2020. (IV.6.) és a 2/2020. (IV.6.) számú határozatokat hozták meg.
- A terheltek által előre elkészített és aláírt valótlan tartalmú taggyűlési jegyzőkönyvet a II. rendű terhelt az I. rendű terhelt megbízásából a 2020. április 8-án a változásbejegyzési eljárásban a cégbírósághoz benyújtotta.
- A II. rendű terhelt által készített taggyűlési jegyzőkönyv nem annak ismertetésekor, a taggyűléssel egyidejűleg készült és olyan nyilatkozatokat tartalmaz, amelyek akkor nem hangzottak el, bár arról a cég 1 többi tagja is tudomással bírt.
- A II. rendű terhelt által készített és az I. rendű terhelt által a taggyűlés megkezdését megelőzően felmutatott jegyzőkönyv valótlan, figyelemmel arra, hogy az elhangzott nyilatkozatokat csak részben tartalmazza, viszont tartalmaz olyan nyilatkozatot, ami nem hangzott el az ülésen, nem a taggyűléssel egyidejűleg készült, illetőleg jegyzőkönyvvezetőként olyan személy volt feltüntetve, aki a taggyűlésen csak telekommunikációs kapcsolaton keresztül volt jelen, illetőleg már előzetesen a jegyzőkönyvet jegyzőkönyvvezetőként aláírta.
- A cégbíróság 2020. április 27-én kelt 4. számú végzésével a változásbejegyzési eljárást a cégtörvényességi eljárás lefolytatásáig, legfeljebb 60 napra felfüggesztette.
- A cég 1 jelenlegi ügyvezetője és tagja 2020. március 18-i hatállyal a 2020. szeptember 11-én bejegyzett határozat alapján az I. rendű terhelt, míg tagja a társaságnak az I. rendű terhelt mellett személy 4 és személy 1.
- Jelenleg a társasággal szemben társasági határozat felülvizsgálata iránti per van folyamatban 2020. május 12-i a perindítással.
- A 2020. június 18-án meghozott végzéssel a taggyűlési határozatok végrehajtását a per jogerős befejezéséig felfüggesztette.
- A másodfokú bíróság 2020. szeptember 1-jén meghozott végzéssel állapította meg, hogy az adatváltozások bejegyzése a 2020. március 24-én előterjesztett kérelem alapján az előszerkesztett adatok szerinti tartalommal a jogszabály erejénél fogva 2020. június 30-án létrejött és felhívta az elsőfokú bíróságot az adatváltozások cégjegyzéken történő átvezetésére, és a cégbíróság így jegyezte be a 2020. szeptember 11-én meghozott 5. számú végzésével új ügyvezetőként az I. rendű terheltet személy 1 ügyvezetői tisztségének egyidejű törlése mellett.
- Mialtal a 2020. március 18-i taggyűlés adatai alapján a kért változások bejegyzése megtörtént, erre tekintettel az I. rendű terhelt, illetve a képviselőjében eljáró II. rendű terhelt ügyvéd által képviselt II. rendű terhelt ügyvédi irodája visszavonta a 2020. április 8-i változás bejegyzési kérelmét, illetve kérte a változásbejegyzési eljárás megszüntetését.
- A társaság jelenleg nem működik, mivel a telephelyét eladták, így tevékenységét nincs hol folytatnia.

[4] **II. 1.** A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügyszövevény határozata ellen a II. rendű terhelt – önmagát jogi képviselőként megjelölve – terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.

[5] Indokolásában a felülvizsgálat okaként általánosságban a Be. 648. §-át jelölte meg, amihez képest arra hivatkozott, hogy a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a bűnösségét.

[6] Részletesen kifejtette, hogy az eljárás tartama alatt számos, nagyobb terjedelmű, részletes és részletesen megindokolt nyilatkozatot tett, amelyeket az eljáró bíróságok nem vettek figyelembe.

[7] Számos megállapítást érintően sérelmezte az ítéleti tényállást, így különösen azt, hogy a 2020. április 8-án benyújtott (jelen ügy tárgyát képező) változásbejegyzési kérelmet nem a korábbi változásbejegyzési eljárásban kiadott hiánypótlási felhívásra tekintettel került nyújtotta be, mivel ez két külön egymás utáni ügy volt. Hozzátette, hogy érthetetlen számára, vajon egy ilyen egyszerű ténykérdést miért nem tud megérteni a bíróság, holott ez nem csak a nyilatkozataiból világos, hanem a bírósági dokumentumok megtekintésével is megállapítható lett volna.

[8] Vitatta azt a megállapítást is, hogy az I. rendű terhelttel előre elkészítettek és aláírtak volna bármilyen jegyzőkönyvet, amit így nem is nyújtottak be, ugyanis ő a taggyűlésre csak egy jegyzőkönyv-tervezetet vitt, amely nem volt aláírva. Ezzel összefüggésben állította, hogy a változásbejegyzési kérelmét a gyanúsítás közlését megelőző időpontban már visszavonta.

[9] Figyelemreméltónak találta, hogy a bíróság szerint a törvényes működés helyreállítása érdekében jártak el egy korábbi taggyűlési döntés alapján, így ezért került sor az ügyvezetőváltás átvezetésére.

[10] Mindezek mellett sérelmezte, hogy a bíróság nem tett eleget teljeskörűen az indokolási kötelezettségének, mivel úgy emlékszik, hogy később került sor a gyanúsított kihallgatására, mint ahogy visszavonta a változás bejegyzés iránti kérelmét, illetve a cégbíróság emiatt nem is intézkedett, azonban ez nem szerepel az indokolásban.

[11] Álláspontja szerint nem veszélyes a társadalomra az a cselekmény, amely törvénysértő állapotot szüntet meg, márpedig az ő magatartása ilyen volt. Hivatkozott arra is, hogy nem büntethető az, aki a cselekményt abban a téves feltevésben követi el, hogy az a társadalomra nem veszélyes, mely feltevésre neki alapos oka volt.

[12] Kifejtette azt is, hogy ugyan kísérlet miatt vonta felelősségre a bíróság, azonban mivel a változásbejegyzés iránti kérelmet 2020. szeptember 11-én visszavonta, ezért az esetben fennáll a Btk. 10 § (4) bekezdésében foglalt büntethetőséget kizáró ok, amely szerint nem büntethető kísérlet miatt, akinek önkéntes elállása folytán marad el a bűncselekmény befejezése, vagy aki az eredmény bekövetkezését önként elhárítja.

[13] Szerinte tény az, hogy visszavonó nyilatkozat miatt a kérelem elbírálására nem is kerül(het)et volna sor, ezért a „védelmezendő” jogi érdek „a közhitelesség, közbizalom” nem is sérülhetett, hiszen a beadvány semminemű ügyintézése nem történt meg a cégbíróság részéről. Álláspontja szerint tehát jogsértő a törvényszék azon döntése, hogy az elállás miatti büntethetőséget kizáró okot nem vette figyelembe. Hozzátette, hogy a Btk. 10. § (3) bekezdését is figyelembe kellett volna vennie a másodfokú bíróságnak.

[14] Kitért arra, hogy a 2006. évi V. törvény. 37. § (6) bekezdése szerint a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem jogerős elbírálásáig – ide nem értve a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelmet visszautasító végzés közlését követő nyolc napon belüli ismételt benyújtás lehetőségét – ugyanazon cég bejegyzésére (változásbejegyzésére) irányuló kérelem ismételten nem nyújtható be.

[15] Álláspontja szerint e jogszabályi előírásból (a jelen ügyre vonatkozóan) az következik, hogy az eljárás alá vontak által benyújtott kérelem (és az alapjául szolgáló okiratok) nemhogy nem volt „alkalmas” változásbejegyzésre, hanem még azok benyújtását, benyújthatóságát is

jogszály kifejezetten tiltja. A cégiratokból látható, hogy a március 18-i és az április 6-i kérelem ugyanazon cég, ugyanazon adatainak megváltozására vonatkozott, így 2020. április 8.-2020. szeptember 11. között jogszabályi tilalom akadályozta volna a kérelem elbírálását míg ezt követően pedig nem is lett volna mit elbírálni, mert visszavonta.

[16] 3. A Legfőbb Ügyészség a BF.1446/2024/2. számú átiratában a II. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

[17] Indokai szerint a felülvizsgálati indítvány azon részében, amelyben az alapügyben hozott jogerős ítéletben megállapított ítéleti tényállást, és az annak alapját képező bírói bizonyíték értékelő tevékenységet támadja, törvényben kizárt. E körbe tartozik a cselekmény társadalomra való veszélyességében való tévedésre történő hivatkozás is, mivel felülvizsgálati eljárásban büntethetőséget kizáró okra hivatkozni csak akkor lehet, ha az irányadó tényállás tartalmaz olyan ténybeli körülményeket, amelyek alkalmat adhatnak ilyen jogkövetkeztetés levonására (BH 2011.183.). A jelen ügyben szerinte azonban a jogerős ítéletben megállapított ítéleti tényállás tévedés megállapítására alapot adó tényeket nem tartalmaz.

[18] Ugyancsak törvényben kizárt szerinte a II. rendű terhelt bíróság indokolási kötelezettsége elmulasztására történő hivatkozása, mivel ez nem tartozik a Be. 649. § (2) bekezdésében írt, felülvizsgálatra alapot adó eljárási szabálysértések körébe.

[19] Álláspontja szerint a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa kizárólag azon része tekintetében vizsgálható érdemben, amelyben a II. rendű terhelt arra hivatkozik, hogy az alapügyben a bíróság büntető anyagi jogszabálysértéssel állapította meg a bűnösségét, a terhére rótt cselekmény alkalmatlan kísérletnek minősült. A II. rendű terhelt ezen állításai tartalmi szempontból a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati okra történő hivatkozások.

[20] Kifejtette, hogy a jogerős ítéletben megállapított és a felülvizsgálati eljárásban is irányadó előzőek szerinti tényállás alapján megállapítható, a II. rendű terhelt mint az I. rendű terhelt jogi képviselője, jogszabálysértő módon megtartott taggyűlésről készült jegyzőkönyvet benyújtva kérte első alkalommal, 2020. március 24-én a cég 1 ügyvezetőjének személyében történő változás bejegyzését a cégbíróságtól. A II. rendű terhelt e változásbejegyzés iránti kérelem cégbírósághoz történő benyújtásakor elhallgatta azt, hogy a cég tagjai közül két tag, az addigi ügyvezető, személy 1, valamint személy 2 értesítésére nem került sor. E két tag az új ügyvezető megválasztását illetően szavazati joggal rendelkezett, azonban a 2020. március 18-ra meghirdetett rendkívüli taggyűlésen értesítés hiányában objektíve nem volt lehetőségük megjeleni. A jogszabálysértő módon megtartott taggyűlésen hozott határozatok alapján, amely határozatok közül az I. rendű terhelt ügyvezetővé való választásáról hozott határozat egyéb tekintetben is jogszabálysértő volt, mivel az I. rendű terhelt e kérdésről a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja alapján nem szavazhatott volna, a cégbíróság utóbb, 2020. szeptember 11-én kelt határozatával 2020. március 18-ra visszamenő hatállyal személy 1 ügyvezetői tisztségét törölte, és az I. rendű terheltet ügyvezetőként a cégnyilvántartásba bejegyezte. Erre azonban csak határidő-mulasztás miatt, a törvény erejénél fogva került sor. A II. rendű terhelt még e bejegyzés előtt, valamint a 2020. március 18-án tartott rendkívüli taggyűlésen hozott határozatokkal szembeni jogorvoslatra – perindításra – rendelkezésre álló határidőn belül, a cégbíróság hiánypótlára való felhívása alapján nyújtotta be újabb kérelmét a már korábban kért változás bejegyezése végett, ezúttal azonban a 2020. április 6-án tartott taggyűlésről készült, a tényállásban rögzítettek szerint több vonatkozásban is valótlannak tartalmú taggyűlésről készült jegyzőkönyv alapján. Mivel a jegyzőkönyv nem a taggyűlésen történeteket rögzítette, azt az I. rendű terhelt megbízása alapján a II. rendű terhelt előzetesen készítette el, a jegyzőkönyv alapján a terheltek által kitartóan szorgalmazott változásbejegyzés jogszerű alapja hiányzott. Azon túl, hogy a jegyzőkönyv nem a taggyűlés

során, azzal egy időben készült, a taggyűlésen ténylegesen történtek és a II. rendű terhelt által a cégbírósághoz benyújtott jegyzőkönyv közötti alapvető tartalmi eltérés volt, hogy a taggyűlésen az I. rendű terhelt ügyvezetővé választását a szavazni jogosult személy 1 és személy 2 tagok elvetették, ugyanakkor a II. rendű terhelt által a jegyzőkönyvben rögzítettek szerint a kérdésben egyedül szavazni jogosult az I. rendű terhelt volt, aki magát e tisztségre megválasztotta. Az I. rendű terhelt érdekeltsége okán ténylegesen egyébiránt önmaga ügyvezetővé való megválasztására nem volt jogosult (BDT 2019.3980.). Ugyancsak lényeges eltérés, hogy személy 1 és személy 2 tagok az előzetesen elkészített valótlan tartalmú taggyűlési jegyzőkönyv, valamint a változásbejegyzési kérelem, és egyéb okiratok benyújtására a II. rendű terheltet nem hatalmazták meg. Mivel az új ügyvezető személyének megválasztásáról az I. rendű terhelt nem, ugyanakkor személy 1 és személy 2 jogosult lett volna szavazni, ezért valójában nem született olyan szabályos többségi döntés, amely az I. rendű terhelt ügyvezetőkénti megválasztását eredményezte volna.

[21] A 2020. április 6-án tartott taggyűlésről előzetesen elkészített valótlan tartalmú jegyzőkönyv, és a változás bejegyzésével kapcsolatos egyéb, a jelenléti ív kivételével szükségképpen ugyancsak valótlan tartalmú okiratok azok benyújtásakor alkalmasak voltak arra, hogy a cégbíróság személy 1 ügyvezetői tisztségét a nyilvántartásból törölje, és új ügyvezetőként az I. rendű terheltet a cégnyilvántartásba bejegyezze, és ilyen módon a cégnyilvántartásba az ügyvezető személye tekintetében valótlan adat kerüljön. Ezen nem változtat az a tény sem, hogy eljárási ok miatt utóbb a változást a cégbíróság 2020. március 18-ra visszamenő hatállyal bejegyezte, egyébiránt attól függetlenül, hogy e bejegyzés is – a rendkívüli taggyűlés összehívásának megtörténtét illetően – valótlan okirat benyújtásán alapult. A 2020. március 18-án tartott rendkívüli közgyűléssel és az erről készült jegyzőkönyv cégbírósághoz 2020. március 24-i benyújtásával, a cégbíróság hiánypótlásra felhívásával kapcsolatos adatokat a vádirati tényállás nem tartalmazta, azonban e tények ítéleti tényállásban való szerepeltetése, mivel e részcelekmény természetes egységet képez a vádirati tényállásban rögzített részcelekménnyel, a vádon való túlterjeszkedésnek nem minősül. A bíróságnak a tettazonosság körén belül lehetősége van a vádirati tényállásban szerepeltetett tények kiegészítésére, helyesbítésére. Mivel a 2020. március 24-én, valamint a 2020. április 8-án benyújtott változásbejegyzés iránti kérelem ugyanazon változás bejegyzése végett került beadásra a cégbírósághoz, a két részcelekmény tettazonos.

[22] Az I. rendű terhelt a jogi képviselőt ellátó II. rendű terhelt útján utóbb ugyan valóban visszavonta a 2020. április 8-án benyújtott változás bejegyzése iránti kérelmét, azonban a kérelem visszavonása nem belső indítatásból fakadt, hanem abból a körülményből, hogy a cégbíróság a 2020. március 24-én benyújtott változás bejegyzése iránti kérelmének helyt adott, személy 1 ügyvezetőként való bejegyzését törölte a cégnyilvántartásból, és az I. rendű terheltet ügyvezetőként bejegyezte.

[23] Ekként szerinte az alapügyben eljáró bíróság törvényesen, a büntető anyagi jogszabályi rendelkezésekkel összhangban állapította meg a II. rendű terhelt bűnösségét. A II. rendű terhelt terhére rótt cselekmény jogi minősítése ugyanakkor annyiban törvénysértő, hogy az előzőekben részletezett körülmények okán, figyelemmel a jogerős ítéletben megállapított tényállásra, a II. rendű terhére rótt, a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntette nem kísérlet, hanem az befejezett, valamint a cselekményt a II. rendű terhelt nem társtettesként, hanem tettesként követte el, mivel ő volt az, aki a valótlan adatot, amelynek bejegyzésére a leírtak szerint sor került, a cégbíróság részére szolgáltatva. A jogi minősítés bár e körben törvénysértő, azonban ez törvénysértő intézkedés alkalmazását nem eredményezte, így a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjaiban, a Be. 659. § (5) bekezdésében, a Be. 651. § (1) bekezdésében, valamint a Be. 652. § (3) bekezdésében írtakra

figyelemmel a törvénysértő jogi minősítés az alapügyben hozott jogerős ügydöntő határozat felülvizsgálatára alapot nem ad.

[24] Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Kúria a Nyíregyházi Járásbíróság 42.B.389/2021/27. számú ítéletét és a Nyíregyházi Törvényszék 3.Bf.336/2023/7. számú ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

[25] 4. A II. rendű terhelt kirendelt védője csatlakozott a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványához, egyben a Legfőbb Ügyészség észrevételében foglaltakat vitatta annyiban, hogy a felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, illetve részben alaptalan lenne. Ezzel összefüggésben azzal érvelt, hogy a II. rendű terhelt a jogszabályi előírásoknak megfelelően nyújtotta be a felülvizsgálati indítványát.

[26] Álláspontja szerint az ügyészség teljes mértékben helytelenül érvelt a II. rendű terhelt terhére megállapított cselekmény jogi minősítését illetően. Kifejtette, hogy ha és amennyiben e körben az ügyészség korábban nem jelentett be fellebbezést, úgy ezen körülményt semmilyen jogszerű formában nem hozhatja fel a II. rendű terhelt hátrányos jogi megítélése körében.

[27] Indítványozta, hogy a Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 3.Bf.336/2023/7. számú ítéletét változtassa meg és a II. rendű terheltet mentse fel.

[28] 5. A II. rendű terhelt a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében a felülvizsgálati indítványát fenntartotta és az abban foglalt érveket részletesen és nyomatékosan megismételte.

[29] **III. A felülvizsgálati indítvány alaptalan.**

[30] 1. Elöljáróban – azzal kapcsolatban, hogy a terhelt indítványában azt a saját védőjeként előterjesztettnek jelölte meg – a Kúria az alábbiakat rögzíti.

[31] Kétségtelen, hogy a Be. általánosságban, kifejezetten nem mondja ki, hogy egy személy nem vehet részt egyidejűleg több eljárási pozícióban a büntetőeljárásban, azonban ez az elvi és dogmatikai alapvetés következetesen érvényesül a szabályozásban és a Kúria gyakorlatában is.

[32] Az eljárási pozíciók egyidejű fennálltát a Be. az eljárás egyes résztvevőit illetően elsősorban a kizárásra vonatkozó rendelkezésekkel tiltja meg, így biztosítva azt, hogy különösen az ügy terheltje az egyébként mások által jogszerűen végezhető eljárási tevékenységet vagy feladatot a vele szemben folyamatban lévő eljárásban ellássa. Ennek megfelelően a Be. 43. § (1) bekezdés h) pontja kimondja, hogy nem lehet védő, aki az ügyben vagy az üggyel összefüggő más ügyben terheltként vesz vagy vett részt.

[33] Így tehát a terhelt – a magánvádas eljárásban emelhető viszonzádlói jogállás kivételével – az ellene indult eljárásban egyidejűleg nem lehet más szerepet betöltő vagy feladatot ellátó részvevő, így értelemszerűen védő sem. Ezt követi a bírói gyakorlat is, amit a Kúria a Bhar.III.1002/2021/9. számú, BH 2022.147. számon is publikált eseti döntésében is megerősített. E határozat szerint adott személy ugyanabban az eljárásban alapvetően egyféle eljárási pozícióban vehet részt.

[34] Mindezek mellett a terhelt nincs elzárva attól, hogy magánszemélyként a saját védelmét ellássa, hiszen a Be. 3. § (2) bekezdés első fordulata szerint a terheltnek joga van ahhoz, hogy személyesen védekezzen. A Be. 39. § (1) bekezdésében meghatározott terhelti, illetve a Be. 42. § (2) bekezdésében felsorolt védői jogok is önállóan, egymástól függetlenül illeti meg a terheltet, illetve a védőt, és ennek megfelelően a Be. 651. § (2) bekezdés b), illetve c) pontja szerint a terhelt és a védő is önállóan, külön-külön is jogosult felülvizsgálati indítvány előterjesztésére.

[35] Ezzel egyidejűleg érvényesül a Be. 3. § (3) bekezdése, amely kimondja, hogy a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság az e törvényben meghatározottak szerint védőt biztosít a terhelt számára.

[36] Jelen ügyben erről van szó.

[37] A terhelt a saját ügyében ezzel egyidejűleg nem lehet védő, ekként a Kúria a II. rendű terhelt ügyvédi irodája által a II. rendű terhelt javára benyújtott felülvizsgálati indítványt a Be. 651. § (2) bekezdés b) pont alapján a II. rendű terhelt által a saját javára benyújtottnak tekintette és mivel a Be. 655. § (3) bekezdés szerint a felülvizsgálati eljárásban a védő részvétele kötelező, ezért a Kúria Be. 655. § (4) bekezdés alapján a II. rendű terhelt részére védőt rendelt ki.

[38] 2. Az indítvány érdemében azt kell előre bocsátani, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a értelmében kizárólag a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárási okokból vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényben meghatározott köre nem bővíthető, az ott meghatározottakon kívül más okból felülvizsgálatnak nincs helye.

[39] A terhelt indítványában a felülvizsgálat törvényi okaként a Be. 648. §-át jelölte meg, azonban e törvényhely nem meghatározza, hanem csupán rendszerezi a Be. 649. §-ában szabályozott felülvizsgálati okokat, arról nem is szólva, hogy az indítvány eljárási szabálysértés miatti, az Alkotmánybíróság vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozatán alapuló, illetve a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérést állító hivatkozást nem tartalmaz [Be. 648. § b)-d) pont].

[40] A II. rendű terhelt a terhére rótt bűncselekmény tekintetében vitatta bűnösségének megállapítását, ami anyagi jogi alapú felülvizsgálatot jelent [Be. 648. § a) pont], azon belül pedig a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti felülvizsgálati oknak feleltethető meg, ami szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság jogerős ítéletében a terhelt büntetőjogi felelősségét a büntető anyagi jogszabály megsértésével állapította meg.

[41] Ugyanakkor a felülvizsgálati eljárásban alapvető szabály a tényálláshoz kötöttség elve; ennek megfelelően a Be. 650. § (2) bekezdésben meghatározottak szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ítéletben megállapított tényállás nem támadható és ezzel összhangban rendelkezik a Be. 659. § (1) bekezdése is akként, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[42] A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Következésképp a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Az eljárt bíróságok által levont jogi következtetések – így a bűnösség megállapításának és a cselekmény jogi minősítésének – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el.

[43] Ennek megfelelően a felülvizsgálat során a tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem bírálható felül. A jogerős ítéletben rögzített tényállás nem változtatható meg. Az indítvány nem irányulhat arra, hogy a Kúria a bizonyítékok eltérő értékelésével a jogerős ítéletben foglalttól eltérő tényállást állapítson meg, majd ennek alapján hozzon a terheltre a büntetőjogi felelősséget vagy az alkalmazott jogkövetkezményeket érintően kedvezőbb döntést.

[44] Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, és ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a – minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül – alkalmazott intézkedés vitására.

[45] A II. rendű terhelt indítványának jelentős része mindezzel szemben áll.

[46] Ennek megfelelően a jogerős ítélettel szemben kifejezetten nevesítette kifogásként a tényállás megalapozatlanságát, vitatta az abban megállapított történeti tényeket, támadta megállapításuk módját és a bizonyítékok értékelését is, továbbá kifejtette az azok helyett más, eltérő tények megállapítása iránti igényét. A megalapozatlanság azonban nem anyagi jogi hiba, hanem a büntetőeljárás törvényben kifejezetten a másodfokú – és a Be. 617. §-ára tekintettel a harmadfokú – eljárásra vonatkozóan szabályozott eljárási fogyatékoság (Be. 592. §); a jogerőt követően azonban még valósága esetén sem Be. 649. § (1) bekezdésében megkívánt büntető anyagi jogszabálysértés. Következésképp – mivel teljes egészében a felülvizsgálat körén kívül esik – azzal kapcsolatban a Kúria nem is vizsgálódhat, ekként álláspontot sem fogalmazhat meg.

[47] A jogerős ítéleti tényállás tehát a felülvizsgálati eljárásban nem változtatható meg és nincs arra törvényes mód, hogy a Kúria jogkövetkeztetéseit a jogerős ítéleti tényállásban nem szereplő vagy azoktól eltérő tényekre alapítsa. A felülvizsgálati indítvány alapján a felülvizsgálati ok vizsgálatát a jogerős ítéleti tényállásban megállapított cselekmény alapján kell elvégezni, a hivatkozott anyagi jogi jogszabály megsértését ezen tényállás alapján kell megítélni [Kúria Bfv.I.1004/2020/13. (BH 2021.280.)].

[48] 3. A II. rendű terhelt a büntetőjogi felelősségének megállapítását támadó kifogásait arra is alapította, hogy álláspontja szerint a cselekménye azért nem volt veszélyes a társadalomra, mert törvénytörő állapotot szüntetett meg, illetve, hogy a cselekményét abban a téves feltevésben követte el, miszerint az a társadalomra nem veszélyes, amely feltevésre alapos oka volt.

[49] A Kúria következetes gyakorlata szerint felülvizsgálati eljárásban tévedésre – csakúgy, mint bármelyik más büntethetőséget kizáró okra – hivatkozni csak akkor lehet, ha az irányadó tényállás tartalmaz olyan ténybeli körülményeket, amelyek alkalmat adhatnak ilyen jogkövetkeztetés levonására [Bfv.II.757/2024/6., (BH 2025.54.), Bfv.I.725/2023/6., Bfv.III.910/2017/5., BH2011. 183.)].

[50] Jelen ügyben azonban ilyenről nincs szó.

[51] A jogerős ítéleti részletesen és egyértelműen rögzíti, hogy a II. rendű terhelt ügyvédként a változásbejegyzéshez szükséges és a cégbíróságnak 2020. március 24-én, illetve 2020. április 8-án benyújtott valamennyi okiratot általa tudottan nem a valóságnak megfelelő tartalommal készítette el, így azok tartalmukat tekintve hamisak voltak.

[52] Az ítéleti tényállás személyi és történeti részében rögzített ténymegállapítások nem kizárólag fizikai jellegű külső történések, de úgynevezett belső történések, tudati tények is lehetnek (BH 2005.167.). A tudattartalom ténybeli megállapítása is a tényállás része, ezért a felülvizsgálati eljárásban a tudati tények sem vitathatóak (BH 2011.3.II.), másként fogalmazva: a tényállás részét képező tudati tények sérelmezése a tényállás tilalmazott támadása miatt a törvényben kizárt [Bfv.II.818/2014/6., Bfv.884/2020/9. (BH 2021.157.)].

[53] Következésképp ténymegállapítás az is, miszerint a II. rendű terhelt tudott arról, hogy az általa elkészített, a változás bejegyzéshez szükséges okiratok személy 1 és személy 2 tekintetében minden tartalmi jegyükben valótlanok. Ekként ez a jogerős ítéleti ténymegállapítás ugyanúgy nem változtatható meg, mint az okiratok elkészítésének körülményeire vonatkozó külső (a kívülvilágban megjelenő) tényekre vonatkozó megállapítások.

[54] A II. rendű terhelt a cselekménye kapcsán a társadalomra veszélyességben tévedésre alapított felmentését erre tekintettel igényelte, azaz olyan anyagi jogi érvet, miszerint az irányadó tényállásban foglalt magatartása nem bűncselekmény, ennek kapcsán nem fogalmazott meg.

[55] Mivel a jogerős ítélet tényállása a tévedés megállapítását lehetővé tevő tényeket nem tartalmaz, ezért a felülvizsgálati indítvány e vonatkozásban a Be. 650. § (2) bekezdésébe ütközik, ami egyúttal azt is jelenti, hogy ebben a részében a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati oknak nem felel meg.

[56] 4. A terhelt alkalmatlan kísérletre hivatkozását illetően a Kúria a felülvizsgálati indítványban foglaltak mellett nem osztotta a Legfőbb Ügyészség által kifejtetteket sem.

[57] A II. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványa törvényi okait nem jelölte meg, hanem minden felhozott érvéhez kapcsolódóan a bűnösség alóli teljes mentesítés iránti igényét fogalmazta meg. Ennek részeként az önkéntes elállásra hivatkozva a cselekményét alkalmatlan kísérletnek írta le, amelynek a meg nem állapítását sérelmezte.

[58] Mindezekre figyelemmel a Kúria a következőket tartja szükségesnek kifejtteni.

[59] Az önkéntes elállás büntethetőségi akadály, azon belül a büntethetőséget megszüntető, a törvényben meghatározott egyéb ok [Btk. 25. § e) pont]; megállapítása esetén – a II. rendű terhelt által tett indítvánnyal szemben nem felmentésnek, hanem – az eljárás megszüntetésének lenne helye [Be. 567. § (1) bekezdés a) pont].

[60] A büntethetőséget megszüntető ok esetén ugyanis arról van szó, hogy elkövetésekor a bűncselekmény megvalósul, a cselekmény elkövetésének pillanatában az elkövető büntethetősége is fennáll, azonban ezt követően olyan körülmény valósul meg, amely ezt az eredetileg fennálló büntethetőséget megszünteti. Mindezek alapján az önkéntes elállásra hivatkozás a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában meghatározott felülvizsgálati ok keretében való vizsgálat tárgya lehet.

[61] Ehhez képest az alkalmatlan kísérlet nem a bűnfelelősséget érinti, kizárólag az amiatt kiszabható szankcióra vonatkozóan más – részben – a szabályozás. Az alkalmatlan kísérlet elkövetése azonban ugyanúgy büntetőjogi felelősséget alapoz meg, tehát felmentést vagy az eljárás megszüntetést nem eredményezhet; a törvény kizárólag az amiatt kiszabható büntetés kereteit tágítja a befejezett bűncselekményhez, illetve a (nem alkalmatlan) kísérlethez képest is.

[62] A kísérletre ugyanis – a Btk. 10. § (2) bekezdése alapján – a befejezett bűncselekmény büntetési tételét kell alkalmazni. Az így meghatározott kereteket a Be. 10. § (3) bekezdése annyiban tágítja, hogy amennyiben a kísérletet alkalmatlan tárgyon, alkalmatlan eszközzel vagy alkalmatlan módon követik el, úgy a büntetést korlátlanul enyhíteni vagy mellőzni is lehet. E szabályozás tehát a korlátlan enyhítés, illetve a büntetés kiszabása nélküli bűnösség-megállapítás lehetőségét biztosítja, a bíró mérlegelésére bízott opcióként.

[63] A Btk. 649. § (1) bekezdés b) pontja a jogerős ítéletben kiszabott szankció vizsgálatát biztosítja a rendkívüli jogorvoslatban, de nem önmagában, hanem csak feltételhez kötötten; az említett jogszabályi hivatkozás első fordulata alapján akkor, ha a büntetés vagy intézkedés törvénysértő volta a cselekmény téves minősítésére, a második fordulata szerint pedig akkor, ha a büntető anyagi jog más szabályának megsértésére vezethető vissza [Kúria Bfv.I.1.502/2016. (BH 2017.219.II.), Kúria Bfv.I.415/2016.].

[64] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pontjában írt felülvizsgálati ok két fordulata kapcsán a Kúria döntési jogköre eltérő. A Btk. más szabályának megsértése esetén, törvénysértő büntetés vagy intézkedés okán csak az olyan anyagi jogi szabály megsértése képez felülvizsgálati okot, amelynek alkalmazását a büntetés vagy intézkedés meghatározása esetében a törvény a bíróság számára korlátok közé szorítva biztosítja, és elvételé miatt az egyszerűsített felülvizsgálat nem ad jogorvoslati lehetőséget [Bfv.II.158/2023/9. (BH 2024.29.)].

[65] A bűncselekmény minősítése az a Btk. Különös Részben szabályozott törvényhelynek való megfelelés, amelynek a tényállási elemeit a jogerős ítéleti tényállásban írt eseménysor kimeríti.

[66] A bűncselekmény stádiumára vonatkozó szabályokat a Btk. Általános Része tartalmazza (Btk. 10-11. §), ekként az nem a minősítés része, így elvételük sem jelent téves minősítést.

[67] Ugyanakkor a kísérletre vonatkozó szabályozás – így az alkalmatlan kísérlet meghatározása is – kétségtől anyagi jogi szabály, melynek megsértése a Btk. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulat ba) és bb) alpontja alapján vezethet felülvizsgálatra, azonban kizárólag akkor, ha a szabály elvételé miatt kiszabott büntetés vagy az alkalmazott intézkedés kötelező, a bíró által nem mérlegelhető szabályt sért.

[68] Mivel pedig az alkalmatlan kísérletre vonatkozó szabályozás csak egy irányban – lefelé – nyitja meg a büntetéskiszabási kereteket, úgy elvételé is kizárólag egy irányban, a terhelt javára vezethet törvénysértő büntetés kiszabásához vagy törvénysértő intézkedés alkalmazásához, akkor, ha a bíróság tévesen állapítja meg a kísérlet alkalmatlan voltát és emiatt olyan büntetést, intézkedést alkalmaz, amit nem alkalmatlan kísérlet esetén nem alkalmazhatott volna ki. Ellenben, ha a bíróság tévesen nem állapítja meg a kísérlet alkalmatlan voltát, az fogalmilag soha nem vezethet törvénysértő büntetéshez vagy intézkedéshez, mivel a (nem alkalmatlan) kísérlet miatt kiszabott büntetés vagy intézkedés minden esetben kiszabható, illetve alkalmazható alkalmatlan kísérlet (sőt, akár befejezett bűncselekmény) miatt is.

[69] Ekként a kísérlet alkalmatlan volta kizárólag a terhelt javára való elvételé esetén, a terhelt terhére irányuló indítvány előterjesztésére adhat alapot, amire kizárólag az ügyészség jogosult [Be. 651. § (1) bekezdés]. Ezen az eseten kívül a kísérlet alkalmatlan voltának meg nem állapítása miatti kifogás azonban felülvizsgálat egyetlen törvényi okának nem felel meg, mert fogalmilag nem vezethet a terhelt terhére törvénysértő büntetéshez vagy intézkedéshez.

[70] Ezért a terhére rótt kísérlet alkalmatlan voltára vonatkozó terhelti kifogás sem a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja, sem a b) pont bb) alpontja alapján nem lehet felülvizsgálat tárgya.

[71] 5. A felülvizsgálati indítványban megfogalmazott – bár pontos jogszabályhellyel nem hivatkozott – indokolási kötelezettség megsértése szintén nem felülvizsgálati ok, hanem a Be. 609. § (1) bekezdése és (2) bekezdés d) pontja szerinti relatív eljárási szabálysértés, ami ekként nem lehet a felülvizsgálat tárgya.

[72] 6. A Kúria felülvizsgálati indítványt érdemben bírálta el abban a részében, amelyben a II. rendű terhelt azt sérelmezte, hogy az alapügyben a bíróság büntető anyagi jogszabálysértéssel állapította meg bűnösségét.

[73] A II. rendű terhelt ezen kifogása a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati okra történő hivatkozás.

[74] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[75] A Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közokirat-hamisítás büntetettét az követi el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tény vagy nyilatkozatot foglalnak közokiratba.

[76] E bűncselekmény elkövetése esetén az elkövető a közokirat készítőjével valótlan adatot, tény vagy nyilatkozatot közöl és az e közlés alapján elkészülő okirat valótlan

tartalmú, de alakilag nem hamis. E bűncselekmény védett jogi tárgya a közhitelesség, a közokiratok alaki és tartalmi valódiságához fűződő közbizalom.

[77] A közhiteles nyilvántartások – miként a cégnyilvántartás – eredendően arra szolgálnak, hogy a bejegyzett jogok és tények fennállását hitelesen tanúsítsák. A büntetőjogi felelősség szempontjából tehát alapvető jelentőségű, hogy a cégnyilvántartás közokirat, ami a nyilvántartó és a nyilvántartást használó számára egyaránt tanúsítja a nyilvántartásba felvétel végett közölt valódi akaratot.

[78] Jelen esetben az, hogy az I. rendű terhelt személy 1 helyett a tényállásban írt gazdasági társaságnál ügyvezetői feladatokat lát el, valótlán akarat volt.

[79] A Kúria ezzel összefüggésben a következőkre mutat rá.

[80] A II. rendű terhelt bűnössége vizsgálata körében három fő kérdésre kell választ adni:

ad1. Az általa készített jegyzőkönyvek, határozatok és cégiratok (okiratok) – akár 2020. március 18-át, akár 2020. április 6-át tekintve – a valóságban megtörtént eseményeket rögzítenek-e?

ad2. Az elkészült okiratokat a cégbíróságnak benyújtotta-e?

ad3. A cégbíróság a valótlán tartalmú okiratokban rögzített tényeket bejegyezte-e?

[81] Mivel az ítéleti tényállás alapján mindhárom kérdésre igenlő válasz adható, ezért a II. rendű terhelt bűnössége aggály nélkül volt megállapítható.

[82] A büntetőjog ugyanis az akarati elv alapján áll. A közokirat-hamisítás védett jogi tárgya a közokiratok valódisága és közhitelessége iránti bizalom.

[83] Amennyiben a cég 1 az I. rendű terheltén kívüli tagjainak – azaz személy 1-nek és személy 2-nek – nem volt tényleges szándéka a cég vezetésével kapcsolatos döntésekre, amelyeket a II. rendű terhelt a cégbíróságnak a jogerős tényállás szerint benyújtott, úgy az ezzel ellentétes tartalmú okiratokon alapuló valótlán tények közokiratba foglalásával a védett jogtárgy sérült. A sérelem abban jelenik meg, hogy a II. rendű terhelt a valósággal ellentétes (azaz tartalmában hamis) jognyilatkozatokat tett. Ennek következtében a cégnyilvántartás nem a valós helyzetet tükrözte; abban a társaság ügyvezetőjeként az I. rendű terhelt úgy szerepelt, hogy őt ténylegesen nem választotta meg a taggyűlés ügyvezetőnek.

[84] Rámutat a Kúria, hogy az ügyvezető kiléte tekintetében tehát olyan adatközlés történt már 2020. március 24-én a közhiteles nyilvántartással, ami nem a valós akaratnak, azaz egy valótlán tartalmú változásnak bejegyzését célozta. A közhiteles nyilvántartásba ilyen módon bejegyzett jog és tény nem a valóságnak, hanem pusztán a II. rendű által készített – valótlán – okiratoknak felelt meg.

[85] Az irányadó tényállás szerint a II. rendű terhelt, mint az I. rendű terhelt jogi képviselője, a 2020. március 18-án jogszabálysértő módon megtartott taggyűlésről valótlán tartalmú jegyzőkönyvet készített és azt a cégbíróságnak benyújtva kérte 2020. március 24-én a cég 1 ügyvezetőjének személyében bekövetkezett változás bejegyzését a cégjegyzékbe. A jegyzőkönyv azért nem felel meg a valóságnak, mert a cég tagjai közül az addigi ügyvezető, személy 1-et, valamint személy 2-t nem értesítették a taggyűlésről, holott az ügyvezetői tisztség megszűnése és az új ügyvezető megválasztása tárgyában hozott döntésben szavazati joggal rendelkeztek. A jogszabálysértő módon megtartott taggyűlésen hozott határozatok alapján a cégbíróság utóbb, 2020. szeptember 11-én kelt határozatával 2020. március 18-ra visszamenő hatállyal személy 1 ügyvezetői tisztségét törölte, és az I. rendű terheltet ügyvezetőként a cégnyilvántartásba bejegyezte.

[86] Mindemellett osztotta a Kúria a Legfőbb Ügyészség azon álláspontját, hogy ugyan a 2020. március 18-án készült jegyzőkönyv 2020. március 24-i benyújtásával, illetve a

cégbíróság hiánypótlásra felhívásával kapcsolatos tényállásbeli megállapításokat a vádirati tényállás nem tartalmazta, azonban ezek a tények az ügyvezetői tisztség valótlan bejegyzéséhez kapcsolódó olyan részcselekmény, amely a későbbi, a vádban dátumszerűen megjelölt további részcselekménnyel természetes egységet képez, ekként a vádon való túlterjeszkedésnek semmiképpen nem tekinthető (tettazonos). A bíróságnak pedig a tettazonosság körén belül lehetősége nyílik a vádirati tényállásban szerepeltetett tények kiegészítésére vagy helyesbítésére. A 2020. március 24-én, valamint a 2020. április 8-án benyújtott változásbejegyzés iránti kérelmet ugyanazon tény – az ügyvezetői tisztség módosulása személy 1-et és az I. rendű terheltet érintően – miatt adta be a II. rendű terhelt a cégbíróságnak, ezért a két részcselekménye tettazonosság körébe vonható.

[87] Ekként az alapügyben eljáró bíróság törvényesen, a büntető anyagi jogszabályi rendelkezésekkel összhangban állapította meg a II. rendű terhelt bűnösségét.

[88] 7. A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja alapján azonban a bűncselekmény törvénysértő minősítése, illetve a Btk. más szabályának megsértése akkor felülvizsgálati ok, ha ennek következtében a bíróság törvénysértő intézkedést alkalmazott.

[89] Ez a felülvizsgálati ok a korábban már kifejtettek szerint nem merül fel, azonban a II. rendű terhelt által megvalósított közokirat-hamisítást illetően rögzíti a Kúria, hogy az azért nem kísérlet, mert az irányadó tényállás szerint az már 2020. március 24-én befejezetté vált, majd a valótlan adatok 2020. szeptember 11-i bejegyzésével bevégezetté is lett egyben. Ekként tehát a 2020. április 6-án készült okiratokkal kapcsolatos – egyébként tényállásszerű – önállóan nézve kísérleti szakban maradt magatartások a cselekmény befejezettségét nem érintették, így kísérletként – értelemszerűen – nem minősülhet.

[90] Szintén nem felel meg a törvénynek a II. rendű terhelt cselekményének a társtetteskénti minősítése sem.

[91] Az irányadó tényállás szerint a II. rendű vádlott mint jogi képviselőként eljáró ügyvéd a valótlan adatot tartalmazó okiratokat önállóan nyújtotta be.

[92] Az intellektuális közokirat-hamisítás elkövetési magatartása a közreműködés abban, hogy valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba. Miután kötelező a cégbejegyzéshez a jogi képviselő, az, ha az ügyvéd a cégbírósághoz való benyújtás, a cégnyilvántartásba bejegyzés érdekében valótlan tartalmú társasági szerződést vagy más okiratot készít, nem vitásan ilyen közreműködés (BH 2018.102.).

[93] Mivel a benyújtást az I. rendű terhelt nem végezte (végezhetné) el a II. rendű terhelttel közösen, aki jogi képviselőként önállóan nyújtotta be azt, ezért e bűncselekménynek nem a társtettese, hanem a bűnsegédje.

[94] A jogi minősítés a kísérlet és a társtetteség körében törvénysértő, azonban ez nem eredményezte azt, hogy a bíróság törvénysértő intézkedést alkalmazott volna a II. rendű terhelttel szemben, ugyanis – miként azt már részletesen kifejtette a Kúria – a Btk. 10. § (2) bekezdése szerint a kísérletre a befejezett bűncselekmény büntetési tételét kell alkalmazni és a társtettesi bűnkapcsolat sem érinti büntetési tételkeretet.

[95] 8. Mivel a II. rendű terhelt cselekménye a fentiek szerint nem kísérlet, így a Btk. 10. § (3) bekezdése szerinti önkéntes elállás kérdése érdemben nem vizsgálható. Kizárólag a teljesség érdekében utal rá a Kúria, hogy az elméletileg sem eredményezhetné a terhelt büntetőjogi felelősség alóli mentesülését; a Btk. 10. § (5) bekezdése szerint ugyanis önkéntes elállás esetén, ha a kísérlet már önmagában is megvalósít más bűncselekményt, az elkövető e bűncselekmény miatt büntethető. Márpedig nyilvánvaló, hogy a terhelt magatartása a közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés hiányában, az annak megkísérlése miatti büntethetőségének kizártsága esetén is maradéktalanul kimerítené a Btk. 345. §-ába ütköző hamis magánokirat felhasználása vétségének törvényi tényállási elemeit. A jogerős ítéletben

alkalmazott megrovás pedig – ami a Btk.-ban szerinti büntető szankciórendszer legenyhébb eleme – fogalmilag nem lehet semmilyen bűncselekmény, így hamis magánokirat felhasználása miatt sem törvénysértően súlyos.

[96] Ekként – miután a Kúria olyan felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt – a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tartott tanácsülésen, a Be. 655. § (2) bekezdése szerinti összetételben eljárva a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

[97] A felülvizsgálati eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 664. § (1) bekezdésének zárófordulata alapján rendelkezett.

[98] *A döntés elvi tartalma*

A közhiteles nyilvántartások – miként a cégnyilvántartás – eredendően arra szolgálnak, hogy a bejegyzett jogok és tények fennállását hitelesen tanúsítsák. A büntetőjogi felelősség szempontjából alapvető jelentőségű, hogy a cégnyilvántartás közokirat, ami a nyilvántartó és a nyilvántartást használó számára egyaránt tanúsítja a nyilvántartásba felvétel végett közölt valódi akaratot. Az annak nem megfelelő adat bejegyzésében való közreműködés ezért megvalósítja a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közokirat-hamisítás büntetét.

[99] **IV.** A Kúria végzése ellen a Be. 6. § (4) bekezdésére tekintettel nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[100] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul; az említett törvényhely (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. július 3.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Harangozó Attila s.k. előadó bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró, Dr. Nagy Antal s.k. bíró